

مآخذشناسی

بازرگانی خارجی ایران

از: مقتدالنام روانبخش

مآخذشناسی بازرگانی خارجی ایران ۱۰۶۰ میسر می آید. مکتبشناسی است. در ارائه بخشی از منابع موجود در این زمینه برای محققین و پژوهشگرانی که قصد آشنای مطالعه در این زمینه را دارند این مآخذ شناسی که در دو شماره منتشر می شود. بیشتر به گزارشها و کتب مستقلی که در این زمینه تهیه و تدوین شده اند پرداخته است. از این رو کتب خارجی و مقالاتی که در مجلات مختلف منتشر شده است را شامل نمی شود. با این امید که این کار آغازی باشد برای تهیه نشریات کاملتر از مآخذ موجود در این زمینه و رشته های دیگر علوم سیاسی و اقتصادی.

بررسی وضع صادرات کشور در سال ۱۳۶۳

علمی، م - مرکز توسعه صادرات ایران. وزارت بازرگانی - اردیبهشت ۱۳۶۶. تعداد صفحات ۲۵
گزارش حاضر همراه با تصاویر و جدول آماری به بررسی وضعیت صادرات کشور در طی سال ۱۳۶۳ پرداخته است. ارقام این گزارش که از گزارشات آمار بازرگانی خارجی ایران استفاده شده است حاکی از این است که میزان صادرات ایران در سال ۱۳۶۳ حدود ۲۶۲۲۲ تن و به ارزش ۳۳۹۸ میلیون ریال بوده است که در مقایسه با میزان صادرات قطعی سال ۱۳۶۲ (۳۳۳۶۰۰ تن به ارزش ۳۱۰۰۰ میلیون ریال) از نظر وزن ۱۵ درصد و از لحاظ ارزش ۶ درصد افزایش یافته است.

از این صادرات کتوخده های فلزی، محصولات دریایی، فرآورده های دمن، آبسه و منسوجات الیاف مصنوعی در ازدهای کلی صادرات موثر بوده است. در سال ۱۳۶۳ سهم کالاهای کتوخده در کل صادرات کشور حدود ۶۶ درصد بود که این رقم در سال ۱۳۶۲ به ۵۵ درصد تبدیل یافت. سهم کالاهای صنعتی در کل صادرات در سال ۱۳۶۲ و ۱۳۶۳ در ۵ درصد ثابت مانده است. از طرفی افزایش صادرات کتوخده های کانی فلزی سبب شد که در مجموع ۶۴ درصد از ارزش کل صادرات از ۲/۵ درصد در سال ۱۳۶۲ به ۱۳ درصد در سال ۱۳۶۳ بالغ شود. صادرات حراصه معدنی و مصالح ساختمانی در سال ۱۳۶۳ تقریباً ۳ برابر سال ۱۳۶۲ بود است. در سال ۱۳۶۳ حدود ۱۵۲۶۸ تن مواد معدنی و مصالح ساختمانی به ارزش ۹۹۵ میلیون ریال صادر شد که در مقایسه با سال صادرات سال ۱۳۶۲ از نظر وزن ۳۳ درصد و از لحاظ ارزش ۱۹۲ درصد افزایش نشان می دهد.

وضع کتونی صادرات ایران و آینده آن. پیشنهادهای مرکز توسعه صادرات ایران

مرکز توسعه صادرات ایران - تعداد صفحات ۲۷
گزارش حاضر که سال تهیه و انتشار آن ذکر نشده است و بررسی وضعیت کالاهای کتوخده های غیرمتنی ایران در سال ۱۳۶۵ و پیش بینی آینده آن پرداخته است. نویسنده برای تدوین گزارش فوق از آمارهای بازرگانی خارجی بهره جسته و مستلنی جدول و عوامل کاهش صادرات در سال ۱۳۶۵

به ویژه در مورد کالاهای از لیبیل بنه، فرش، حیوانات زنده و مواد معدنی را مورد بررسی فرار داده است. پس از آن، آینده صادرات و نقش مسکنهای اجباری در روند آن مورد اشاره قرار گرفته و نهایتاً سازمانهایی که می توانند نقش اساسی در گسترش صادرات داشته باشند معرفی شده اند.

بررسی عملکرد موافقت نامه ها و قراردادهای تهارتی ایران ۱۳۶۵

فلسفی، الفحل با همکاری امینی، امین الله - از تحلیلات معاونت اقتصادی سازمان برنامه و بودجه - هی ماه ۱۳۶۲. تعداد صفحات ۲۷
گزارش حاضر در ۳ فصل تحت عنوان مباحثه با کشورهای سوئیسی، مباحثه تهارتی با کشورهای سوریه، ترکیه، یوگسلاوی، پاکستان و کمبده مبادلات جوهانه (B.T.C) تهیه و تدوین شده است. هدف اصلی از نگارش این تحقیق بررسی عملکرد موافقت نامه های مربوط به مبادلات تهارتی منطقه بین ایران و کشورهای که با ایران مبادلات تهارتی انجام می دهند به ویژه پس از انقلاب اسلامی بوده است.

نکات مهمی که در این گزارش مورد توجه قرار گرفته است اینک طبق آمار موجود پس از پیروزی انقلاب، بین صادرات غیرمتنی ایران و واردات آن با کشورهای طرف مبادلات تهارتی، اختلاف فاحشی وجود داشته است. در نتیجه ایران برای تأمین نیازهای وارداتی خود و پرداخت مابه التفاوت مبادلات و صادرات تهارتی که ضروری می باشد به صورت ارز پرداخت نمود تاگزیر به صدور نقل شده است و لذا برخلاف اهداف مورد نظر پشت برای جریان موازنه پرداختها، همچنان نقشی اساسی را در اقتصاد ایران داشته است. آنچه از مجموع مبادلات تهارتی می توان نتیجه گرفت آن است که پس از انقلاب، روابط بازرگانی با کشورهای سوم و کشورهای مسلمان و کشورهای سوئیسی تحولی شدت و بسیاری از نیازمندیهای ایران از کشورهای مزبور تأمین می شود و همزمان مبادلات بازرگانی ایران با تمدنی با کشورهای سوئیسی است که با ایران مبادلات تهارتی انجام می دهند. سهمیهای ۱۳۵۸، ۱۳۵۹ و ۱۳۶۰ از نظر واردات به ترتیب، ۶/۸، ۱۲/۲ و ۸/۷۲ درصد کل واردات کشور را تشکیل داد و از نظر صادرات نیز ۱۲/۸، ۱۵/۸۸ و ۲۱

برصد کل صادرات غیرمتنی کشور بوده است. با آنکه درصد صادرات ایران به کشورهای طرف مبادلات تهارتی پانصده نسبت به کل صادرات ایران در برابر واردات از کشورهای مزبور نسبت به کل واردات کشور رقم بالایی و نشان می دهد اما از لحاظ مبلغ تفاوت فاحشی بین صادرات و واردات وجود دارد. به این ترتیب در حالی که صادرات غیرمتنی ایران در سالهای ۱۳۵۸ و ۱۳۵۹ به ۱۳۶۰ به کشورهای مذکور ترتیب برابر ۸۷/۲، ۸۸/۳ و ۱۵۷ میلیون دلار بوده و واردات ایران مرتباً سالها از کشورهای سوئیسی ترتیب به ۱۵۳۵، ۱۶۶۵ و ۱۲۶۹ میلیون دلار افزایش یافته است.

در مورد کشورهای ترکیه، سوریه و پاکستان نیز غالب واردات ایران را وارداتی و با کالاهای صنعتی نظیر چرمال برقی و لوازم خانگی تشکیل می دهد. صادرات غیرمتنی ایران به این کشورها غالباً کالاهای سنتی مانند قالی، خشکبار، روغن، پشم و نخ گیاهان طی و خا است.

بررسی صادرات و واردات ایران در ارتباط با کشورهای کمونیستی سال های ۱۳۵۵ الی ۱۳۶۵

بیگلری، حسنعلی - از تحلیلات معاونت امور اقتصادی. سازمان برنامه و بودجه - بهار ۱۳۶۶. تعداد صفحات ۱۱
گزارش حاضر بطور مختصر ولی کلی وضعیت صادرات و واردات ایران از دید با کشورهای سوئیسی، روسی سال های ۱۳۵۵ تا ۱۳۶۵ مورد بررسی فرار داده است. تا قبل از انقلاب اسلامی حدود ۷۵ درصد واردات ایران از شش کشور عمده صنعتی جهان یعنی آمریکا، آلمان غربی، ژاپن، انگلستان، ایتالیا و فرانسه تأمین می شد. در حالی که واردات کشورهای سوئیسی در سال توسعه موجود کمتر از ۲۰ درصد کل واردات بود با آغاز انقلاب و انتخاب کشور نه شرقی، نه غربی به عنوان یک سیاست موردبررسی در روابط سیاسی و اقتصادی، انگری واردات ایران توسعه کرد به طوری که سهم کشورهای سوئیسی و در حال حاضر در مجموع ۲۸ درصد کل واردات در سال ۱۳۶۵، ۳۳/۲ درصد در سال ۱۳۶۴ و ۳۸ درصد در سال ۱۳۶۵ و نزدیک به ۴۰ درصد در سال ۱۳۶۱ بالغ شد. واردات ایران از کشورهای بلوک شرق با توجه به امکانات باقیمانده از کشورها در زمان گذشته و علاقه آنها به خرید کالاهای نفتی و غیرنفتی ایران از روند متعادل و مناسی برخوردار بوده است.

در ارتباط با روابط تجاری با کشورهای سوئیسی دلایل مشخصی قابل ارائه است که از آن جمله می توان کیفیت کالاهای شرایط پرداخت، وضعیت صنایع و توانمندی و بطور کلی اقتصادی کشور به همراهت غریب بازار بود و رکود موجود در روابط بازرگانی بین ایران و کشورهای سوئیسی را توجه می کند.

نقش روابط تهارتی در بازرگانی خارجی کشور

اندوه بررسی های اقتصادی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - آگست ۱۳۶۱ - تعداد صفحات ۵۲
هدف از تهیه گزارش فوق، بررسی وضعیت تجارت خارجی کشور به صورت تهارتی، روابط تجاری ایران با کشورهای طرف فرارده تهارتی و تراز آن و فراردهای چه جانبه همسایان ایران و کشوری شده فرش کالاهای صادراتی است. گزارش در ۳ بخش تنظیم شده است. در بخش اول روند بازرگانی خارجی کشور دوره اخیر و مزایای فراردهای تهارتی مورد بحث قرار گرفته است. بخش دوم روابط تجاری ایران با کشورهای طرف فرارده تهارتی و تراز آن را مورد مطالعه قرار داده است. در این بخش سه مباحثه موافقت نامه های با پایایی بازرگانی و پرداخت و همکاری های اقتصادی و فنی و همچنین همکاری های مران منطقه ای و انعقاد هم پایایی اقتصادی بررسی شده است. مسأله چگونگی ورود نقد در مبادلات تهارتی و دلالت آن نیز موضوع این گزارش است. در بخش سوم نیز گزارش و تحلیل کلیه نتایج حاصله از این گزارش است که در گذشته

حجم مبادلات تهارتی ایران با کشورهای طرف قرارداد بسیار ناچیز بوده است. پس از انقلاب اسلامی با تغییر جهت سیاست های دولت مردمیانه پارلمانی بر پایه ایجاد نهاد محلی و پروتکل بین المللی و تدریج تجارت خارجی بنام کشورها، به منظور برقراری الزامات قراردادهای تهارتی، حجم مبادلات گسترش یافت و ایران در میان از تراشع قراردادهای بی دیندارت جایزه استفاده شده است.

در شرایط چهره اقتصادی و شروع جنگ تسلیحی، اشکالاتی در زمینه تامین نیازهای ضروری ایران ایجاد شد. به طوری که دولت قادر به فریش نفت بارش روسی به سواحل گنشته بود و به دلیل علاقه به خرید از تولیدات داخلی کشور و افزایش مصرف، تعدادی از تولیدات ایرانی قراردادی تعیینی ارسال کرد. از لحاظ اقتصادی نتایج به عنوان یکی از انقلاب کالاهای مورد سالیانه در تهارت وارد شد. بهینگی است و ارزشمند است با حجم زیاد در مبادلات تهارتی ایران از طریق و پیوسته محصولات های دولتی صادراتی کشورهای طرف قرارداد و در نتیجه پرداخت ارز آزاد نسبی از کشورها اشکالاتی وارد آمد. امری قراردادهای ایجاد کرد.

بر رویه های از این ساله باید به بالا بودن سطح تولیدات فرهنگی ایمنی متنوعه ایجاد زمینه های تغییر سیاست اقتصادی کشور از تک محصولی صنایع صادرات و جایگزینی صادرات غیر نفتی، وابسته نکردن درآمد نفت به تعداد محصولی از کشورها، استفاده مطلوب از نفت به عنوان یک کثرت نفت، بازاریابی، روشی کرم تجارت خارجی برای رسیدن به اهداف، کنترل واردات و موانع و عوامل محدود کننده صادرات کشور و... بحث گمارد.

● بررسی بازرگانی خارجی ایران با کشورهای سوسیالیستی در چارچوب قرار دادهای تهارتی با نگاه بر کل تجارت خارجی
اسمی - امام الله - از تحقیقات سازمان امور اقتصادی وزارت، بر نامه و پیوسته - اسطه ماه ۱۳۶۶ - تعداد صفحات ۹۴

بازرسی خاص بر روسی بازرگانی خارجی ایران با کشورهای سوسیالیستی در مبداءه آسری مبادلات است و به هدف کلی را در این تحقیق دنبال می کند.

● بررسی تسلیحی مبادلات تجاری ایران با کشورهای سوسیالیستی طرف قرار دادهای بازرگانی تهارتی به منظور شناسی عملکرد مبادلات با میزان سهمیه های تعیین شده در موافقت نامه های متنوعه

● بررسی پیرامون امکان لیول مبادلات تجاری تهارتی به عنوان یک سازمانی کل مدت توافق مبادلاتی

● بررسی سبب وقوع گنشته و پیوسته بازرگانی خارجی کشور به منظور ارائه پیشنهاد در جهت ایجاد توسعه یک زود برای صنایع متنوعه و به منظور نیل به استقلال اقتصادی و خود کفایی نسبی داخلی

این گزارش در سه فصل و سه پیوسته کلیت موضوع مدنظر است. در فصل اول مبادلات بازرگانی تهارتی، سالیانه تاریخی، اختلاف و مزایا و معایب آن شرح شده است.

در فصل دوم سوابقت نامه های بازرگانی تهارتی ایران با کشورهای سوسیالیستی و مبادلات تجاری ایران با هر یک از کشورهای طرف قرار داد مانند اتحاد جماهیر شوروی، چکسلواکی، رومانی، مجارستان، بلغارستان، لهستان، جمهوری دموکراتیک آلمان، کره شمالی و جمهوری خلق چین طی سالهای ۱۳۶۶-۶۳ در دو قسمت قبل و بعد از ایجاد موده بررسی قرار گرفته است.

فصل سوم به بررسی دوره های بازرگانی ایران با کشورهای سوسیالیستی در مقایسه با کل مبادلات بازرگانی خارجی و تلاش آن در اقتصاد صادرات کالاهای غیر نفتی به کشورهای سوسیالیستی طرف قراردادهای تهارتی، واردات ایران از کشورهای سوسیالیستی و در مجموع عملکرد مبادلات بازرگانی ایران طی سالهای ۱۳۶۶-۶۳ و ترکیب و توزیع کالاهای وارداتی پرداخته است.

در بررسی فصل اول کتاب در رابطه با حجم مبادلات بازرگانی تهارتی با کشورهای سوسیالیستی طرف قرار دادهای تهارتی چنین مسئله می شود حجم این مبادلات که طرف سالهای ۶۳-۱۳۶۶ در ۶/۷ میلیارد ریال به ۱۳/۶

میلارد ریال افزایش یافته بود طی سالهای ۱۳۷۵-۷۳ رو به کاهش گذاشت.

و از مدت ایران از کشورهای سوسیالیستی واردات کالاهای نفتی نیز بطور کلی افزایش یافته و از ۱۵/۸ میلیارد ریال در سال ۱۳۶۶ به ۱۲۲/۱ میلیارد ریال در سال ۱۳۶۶ رسیده است هر چند که ارزش آن در سالهای ۱۳۶۶ و ۱۳۶۳ کاهش شده است.

در موده ترکیب کالاهای صادراتی ایران به کشورهای سوسیالیستی نیز زمینه متنوعه است. مشکلات در نظر مطالعه و موازنه تلاش های بازرگانی متنوعه با کشورهای مذکور و تاکید بر اینکه حتی الملور از صدور مواد خام مرغوبی شود، منطقی صادرات مواد اولیه همچنان بخش عمده ای از صادرات ایران را به کشورهای سوسیالیستی تشکیل می دهد. اقلام کالاهای صادراتی عمدتاً خشکبار، مواد غذایی، کالاهای فلزی، محصولات صنایع دستی و مواد اولیه سنگی و محصولات کشاورزی بوده است.

در حالی که واردات ایران از کشورهای سوسیالیستی و بطور کلی کشورهای صنعتی غرب و شرق را کالاهای پزشکی، واسطه ای و سرمایه ای تشکیل می داند است.

● تحولات جاری و دور نمای بازار جهانی کالاهای اساسی

بیگسلی - حستعلی - از تحقیقات معاونت امور اقتصادی سازمان برنامه و بودجه - مرداد ماه ۱۳۶۶ - تعداد صفحات ۶۴

هدف اصلی از تهیه گزارش فوقی، اطلاع از چگونگی تغییرات قیمت کالاهای اساسی در جهان و تحلیلی از طی شرایط بازار اخیر در این زمینه اتفاق افتاده و نیز اطلاع از مسائل حکم بر بازاریابی جهانی این کالاهاست. آنگاه از تحولات قیمت کالاهای اساسی در بازارهای جهانی، امکان نظرسنجی از ما هزینه تولید و قیمت تمام شده داخلی کالاهای مختلف مواد خام کشاورزی از جمله پنبه، پسته و پشم و مواد معدنی از جمله مس، آلومینا و فولاد است.

● گزارش حاضر مشتمل بر تحولات جاری و دور نمای کوتاه مدت کالاهای اساسی است. نظر است.

این گزارش در دو بخش تنظیم شده است. بخش اول تصویر کلی تحولات قیمت کالاهای اساسی را توسعه به شروع رونق اقتصادی در سال ۱۹۸۳ به دست می دهد. فریش های بعدی به ترتیب تحولات جاری و دور نمای کوتاه مدت جهانی و بررسی اصلی کالاهای اساسی یعنی موده غذایی، روغن ها و دانه های روغنی، لانات، نوشیدنی ها (قهوه، کاکائو، چای، مواد خام کشاورزی (پنبه، آلومینا، مس، چینی، نساجی)، فلزات (سنگ آهن، آلومینا، برسی سنگ) و... است.

● در عنوان مقال در رابطه با اهداف قرار دادها این گزارش می خواند:

● اولاً تجارت جهانی دانه سویا بین کشورهای صنعتی گسترده است. در بررسی هر یک از این کشورها در جهت دستیابی به اهداف بالاتر منتهی به پیوسته ۸۶ درصد صادرات جهانی سویا بود. کشورهای آرژانتین، برزیل و پاراگوئه به ترتیب در تکرین صادرات کالاهای غذایی سویا می باشند که در مجموع ۱۰۰ درصد کل صادرات جهانی آن را دارا می باشند. بازار مشترک تقریباً نیمی از کل واردات جهانی سویا که در سال گذشته ۲۵ تا ۲۸ میلیون تن بوده را به خود اختصاص داده

● و این با واردات سالانه ۶/۵ میلیون تن سویا بزرگترین کشور وارد کننده سویا و بعد از آن آلمان فدرال با واردات ۶/۵ میلیون تن سویا می باشد.

● گزارش سلامت اقتصاد بین المللی ۵۳ - ۱۳۷۵

از تحقیقات معاونت برنامه ریزی سازمان برنامه و بودجه - مرداد ماه ۱۳۷۵ - تعداد صفحات ۹۵

هدف از تهیه گزارش حاضر بررسی اجمالی برخی از روندهای بین المللی و تحولات و سیاست های جهانی است. این گزارش در شش بخش عمده به شرح زیر تهیه و تدوین شده است.

● بخش اول، اوضاع اقتصادی جهان در سال گذشته،

● نمود و تحولات ارزی بخش موده: تجارت خارجی ایران موده ارزی کشور، بر مبداءه دولت های جاری و به مشکلات کالاهای صادراتی و وارداتی.

● بخش موده: بخش های اوضاع اقتصادی کشورهای جهان در سال گذشته

● بخش چهارم بررسی اوضاع بازار بین المللی محصولات کشاورزی، غده و تلقاضا موده رگنم و شکر و غیره بر اساس کلی...

● بخش پنجم وضع جهانی نفت در سال ۵۲ - ۵۳ اثرات ارزی قیمت ها افزایش فراهم دولتی اوپک و...

● بخش ششم بررسی اوضاع اقتصادی، هدف اصلی سیاست تجارت خارجی ایران، سیاست حمایت صنایع داخلی و تسهیل صادرات

● فراین گزارش می خواند:

● ما تریخ به افزایش ای قیمت اعلان شده نفت در مبداءه مبادلات اوپک با فرسخ ۵ درصد سه ساله تا بخش

● یعنی می شود که در سال جاری و برای آینده دریافت های ارزی از بخش نفت به ترتیب معادل ۲۲ میلیارد دلار

۱۳۷۵ - ۷۳ ۲۲ میلیارد دلار گردد. دریافت های ارزی از بخش نفت برای سال گذشته معادل ۲/۷ میلیارد دلار برآورده شده است.

● بررسی بازرگانی خارجی ایران در ده سال آخر حکومت شاه متعلق

● مرکز تهیه و توزیع صنوعات - دی ماه ۱۳۷۵ - تعداد صفحات ۳۳

● گزارش حاضر به بررسی آماری واردات و صادرات ایران و وابستگی اقتصادی شهیدان به خارج می شود. بطور کلی در مبداءه اقتصاد و اثرات آن بر آن را موده بررسی قرار داده است.

● این گزارش منته واردات و صادرات کالا، سرمایه، صادرات غیر نفتی صناعات نفت، مبادلات بازرگانی با آمریکا و شوروی، رویای اهداف بازرگانی خارجی طی برنامه پنجم و خود اهداف را نیز تحریر برآورده است.

● در بخشی از این نوشته چنین آمده است:

● در واردات ایران در طول برنامه پنجم و چهارم (۱۳۳۵-۳۶) از ده برابر تجاوز کرد. واردات کشور در سال ۶۶ به ۱۳۸۸/۸ میلیون دلار بود در حالی که در سال ۵۶ واردات کشور بالغ بر ۱۳۳۷/۷ میلیون دلار گردید. به عبارت دیگر میزان واردات در سال ۵۶ نسبت به ۶۷ ۹۳۴/۷ درصد افزایش یافت.

● در تکرین صنایع سنگین گان کالا به ایران در طول برنامه پنجم به ترتیب آلمان غربی (۱۸/۳ درصد)، ایالات متحد آمریکا (۱۶ درصد)، ژاپن (۱۶ درصد)، انگلیس (۷/۷ درصد)، فرانسه (۶/۷ درصد) و ایتالیا (۶/۷ درصد) بوده اند.

● در سال اول برنامه پنجم میزان واردات از ارزی حدود ۱۹۱ میلیارد دلار بود که نسبت به سال اول برنامه پنجم ۳۳۰ درصد افزایش یافته است.

● صادرات غیر نفتی ایران در طول برنامه پنجم و چهارم حدود سه برابر شده و از ۱۱۶/۸ میلیون دلار در سال ۵۶ به ۳۶۹/۹ میلیون دلار در سال ۶۶ بالغ شد. به عبارت دیگر ۳۱۹/۱ میلیون صادرات غیر نفتی نسبت به ۲۰۸/۷ درصد افزایش نشان می دهد. صادرات نفتی ایران در سال مزبور حدود ۲۰ برابر شد و از ۱۵۰/۶ میلیون دلار در سال ۵۶ به ۳۱۰۰/۰ میلیون دلار در سال ۶۶ بالغ گردید.

● پیشنهاداتی در جهت توسعه صادرات کالاهای غیر نفتی کشور

● امام الله - از تحقیقات معاونت امور اقتصادی وزارت برنامه و بودجه مرداد ماه ۱۳۶۵ - تعداد صفحات ۱۹

● گزارش حاضر ضمن بیان سیاست های کشورهای طرف توسعه در راستای امر رشد و توسعه به ویژه پس از جنگ بین الملل دوم و مسائل و مشکلات متنوعه آنها، مطالب طور را در بخش پنجم تحت عنوان صادرات کالاهای غیر نفتی کشور طی سالهای ۱۳۶۶-۶۳، تدابیر و سیاست های تشویقی در زمینه توسعه و گسترش صادرات غیر نفتی کشور و سیاست های در جهت گسترش صنایع در راستای کاهش وابستگی و افزایش صادرات

● شماره هفتم - صفحه ۲۸

کالاهای غیر نفتی پی می گیرد.
در این بخش ها می توان عمده ترین مطالب را بشرح زیر خلاصه و جمع بندی کرد:
بررسی مجمل صادرات کالاهای غیر نفتی کشور در طی سالهای ۱۳۴۳-۳۳ مبین آن است که ارزش صادرات کالاهای غیر نفتی ایران به کشورهای سوسیالیستی طرف قراردادهاى خارجی که در طی سالهای ۱۳۴۳-۳۳ ۷/۷٪ می باشد و ۱۳۴۲-۴۲ میلپارده ریال افزایش یافته بود در طی سالهای ۱۳۴۳-۳۳ رو به کاهش گذاشت.
در صورتی که یکی از اهداف اساسی موافقت نامه های بازرگانی تجارتی منطقه با کشورهای سوسیالیستی ایجاد بازارهای مطمئن و با ثبات برای صادرات غیر نفتی به کشورهای همسایر بوده است. زیرا کالاهای ایرانی که به آسانی نمی توانستند جذب بازارهای کشورهای غربی شوند می توانستند تا یک بازار نسبتاً وسیع و ثابت به میزان ۵۰۰ میلیون تا یک میلیارد دلار در سال در کشورهای سوسیالیستی برخوردار شوند. صادرات کالاهای غیر نفتی ایران به سایر کشورهای جهان که در سالهای ۱۳۴۳-۳۳ به افزایش گزاره و ۱۳۴۲/۴۲ میلپارده ریال (۳۷/۶۰٪ میلیون دلار) در سال ۱۳۴۲ ۲۲/۴ میلپارده ریال (۶۲/۷٪ میلیون دلار) در سال ۱۳۴۲ رسیده بود. در طی سالهای ۱۳۴۳-۳۳ هفت افزایش درآمد نفت رو به کاهش گذاشته و در پایان سال ۱۳۴۵ به ۲۷/۴ میلپارده ریال (۳۹/۸٪ میلیون دلار) نزول کرده است.

صادرات غیر نفتی از سال ۱۳۴۵ تا پایان سال ۱۳۴۸ سیر صعودی داشته اما از سال ۱۳۴۸ مجدداً رو به کاهش گذارده است. عدم توسعه صادرات کالاهای غیر نفتی کشور را بطور کلی می توان ناشی از فشارهای تقاضایی داخلی حاصله از افزایش درآمد عدم تحرک و ضعف بخش های تولیدی در جهت تولید کالاهای داخلی را قیامت در بازارهای بین المللی، تکیه بیش از حد صادرات نفت خام، عدم تشویق و حمایت از صنایع صادراتی و عدم بازاریابی برای کالاهای صادراتی گنجانده کرد.

گزارش بررسی وضع صادرات کشور در ۱۰ ماهه ۱۳۴۴
مدیریت طرح، برنامه، اطلاعات و اسناد مرکز توسعه صادرات ایران، وزارت بازرگانی، اسفندماه ۱۳۴۲-تهران.
تعداد صفحات ۲۲
گزارش حاضر به بررسی آماری وضع صادرات ایران در ۱۰ ماهه ۱۳۴۲ پرداخته است. در این گزارش مقدمات صادرات کالاهای کشاورزی، صنعتی، نفتی و صنایع دستی، مواد معدنی و مصالح ساختمانی در مقایسه با ۱۰ ماهه سال ۶۱ مورد بررسی قرار گرفته است.

نگاهی به مسائل و مشکلات بازار پنبه در سال ۱۳۴۳
دریشتی، روسی - لاریسی، ملیحه از تحلیقات مرکز تحلیقات اقتصادی و اقتصاد کشاورزی، وزارت کشاورزی - سال ۱۳۴۳ - تعداد صفحات ۱۹
هدف اصلی از تهیه گزارش حاضر بررسی مسائل و مشکلات بازار پنبه در سال ۱۳۴۳، ریشه یابی و ارائه پیشنهادات در جهت جلوگیری از بروز مجدد این گونه مشکلات بوده است.
نویسنده گان به منظور حصول به این هدف به بررسی و مطالعه کتابی در مورد سطح زرع گند و تولید پنبه در سالهای اخیر، صادرات و واردات آن، مسائل بازاری پنبه در سال ۳۳-۳۳، کارخانجات پنبه پاک گی، نساجی، رستدگی، تولید و واردات منسوجات و الیاف مصنوعی پرداخته اند.
آنچه که در رابطه با مسائل بازرگانی پنبه در این تحقیق مورد اهمیت قرار گرفته است به شرح زیر است:
پنبه تا سال ۱۳۵۱ یکی از کالاهای عدم صادرات ایران و از منابع مهم ارزی غیرنفتی کشور بشمار می رفت. چنانکه در سال ۱۳۵۲ با صدور ۱۵۲ هزار تن از این محصول مبلغی معادل ۹۵۵۰ میلیون ریال ارز تحصیل گردید که ۳۲/۵ درصد ارزش صادرات غیرنفتی را شامل می شد.
بطور متوسط سهم ارزش صادرات پنبه به کل صادرات

غیرنفتی طی سالهای ۵۲-۵۳، بالغ بر ۴۰ درصد محاسبه شده است. در سال ۵۸ با کاهش تولید و در نتیجه تنزل صادرات، این رقم به ۹/۵ درصد محدود شد.
از آفرم ماه ۱۳۵۸ به دلیل کاهش تولید و نیاز بازار داخل، صدور پنبه به خارج از کشور ممنوع اعلام شد. از طرف دیگر بنا بر نیاز بازار داخلی به انواع پنبه، الیاف نغ و منسوجات پنبه ای، همه ساله مقادیر ارز صرف درود آیین کالاهای می شود.
میان واردات این کالاهای که از سال ۵۲ تا ۵۵ رو به صعودی و در سال ۵۷ تا ۵۹ هزار تن با اوج ۱۳۰۰۰ تن، ساله روال خاصی پس از آن کاهش یافته بود. مجدداً از سال ۶۰ به بعد با افزایش نهاد چنانکه میزان آن در سال ۶۲ به رقم قابل توجه ۳۲ هزار تن رسید.

بررسی بازار جهانی فولاد تولید و مصرف آن در ایران
تایق، سیامد - از تحلیقات معاونت برنامه ریزی و ارزشیابی سازمان برنامه و بودجه - آفرم ماه ۱۳۶۱ - تعداد صفحات ۵۲
این تحقیق به منظور آشنایی با وضعیت بازار جهانی فولاد و منبع آموری اطلاعات لازم برای برنامه ریزی صنعت و تجارت آن کالاهای انجام شده است.
گزارش در ۴ بخش اصلی تقسیم شده است. در بخش اول که قسمت عمده گزارش را به خود اختصاص داده است ابتدا بررسی مختصری از وضعیت اقتصاد جهان در سالهای ۱۹۸۰-۸۲ انجام و تفسیری کلی از وضعیت اقتصاد جهانی ارائه شده است. سپس بازار جهانی فولاد مورد مطالعه قرار گرفته که در آن موضوعات تولید، مصرف، واردات، صادرات و قیمت فولاد در جهان شرح داده شده است.

بخش دوم گزارش، مطالعه ای مختصر از فعالیت های شرکت های چند ملیتی در زمینه تولید فولاد در کشورهای درحال توسعه است. بدین منظور چند نمونه از شرکت های چند ملیتی تولید کننده فولاد که در امر استخراج مسکن سنگ آهن امریکایی لاین دکلان دارتند، ذکر شده است. در بخش سوم وضعیت فولاد در ایران مورد بررسی قرار گرفته که در این روند گذشته و وضعیت موجود تولید، مصرف، واردات و صادرات آن، چین و فولاد طی سالهای مختلف با امار و ارقام مشخص شده است.
در بخش چهارم گزارش یک پیش بینی با توجه به متغیرهای آماری و اطلاعات موجود، از وضع آینده این کالاهای تولید شده است. بر رابطه با واردات و صادرات محصولات فولادی ایران در این تحقیق چنین آمده است:
وامار سالهای ۱۳۴۷ و ۱۳۵۸ و ۱۳۵۹ مقدار فولاد وارداتی را به ترتیب ۳۷ و ۲۸ و ۲۸ میلیون تن فولاد و این وجه نشان می دهد. با حساب تولید داخلی، کارته ذوب آهن اصفهان به میزان ۵۵۰ هزار تن تولید می شود. کارخانجات ارتش و صنعت گریه، بازاریابی به حدود ۶ میلیون تن در سال می رسد. درحلیقات تولید ۲/۲ میلیون تن فولاد و مصرف ۶ میلیون تن در طول برنامه توسعه اول، راه را در تهیه گسترش و توسعه صنایع فولاد و دیگر صنایع کشور هواری می سازد.
مقایسه تطبیقی سیاست ها و مقررات بازرگانی خارجی چند کشور درحال توسعه و ایران
سیامعل - از تحلیقات معاونت امور اقتصادی وزارت برنامه و بودجه - فرهادماه ۱۳۴۵ - تعداد صفحات ۱۹
هدف عمده از تهیه گزارش حاضر بررسی مختصر آخرین تحولات و تغییرات در مورد سیاست ها و مقررات بازرگانی خارجی چند کشور درحال توسعه آسیایی، آفریقایی و آمریکایی است. نظر به اینکه بخش بازرگانی خارجی اقتصاد ایران درحال توسعه نشانی تعیین کننده ای در محمولات اقتصادی این کشورها دارد. لذا تجربه سیاستهای مربوطه در سایر کشورهای می تواند در امر توسعه و رشد اقتصادی، کاهش وابستگی به خارج و استقلال اقتصادی ایران نیز مؤثر باشد.

کشورهای درحال توسعه در مواجهه با بلوک های تجاری غرب و شرق و اعمال سیاست های تجاری محدود کننده و

فرم اشتراک

اطلاعات

سیاسی - اقتصادی

برای اشتراک «اطلاعات سیاسی - اقتصادی» فرم ثبت صلحه را پس از تکمیل پریده و به همراه اصل قبض بانکی حق اشتراک حق حساب ۱۱۲۰ بانگ ملت شعبه قبضات بخش، بابت موزه اطلاعات (قابل دریافت در کلیه شعب بانک ملت) و ارباب و در آمدن تهران - اول خیابان خیام - موزه اطلاعات - دبیرخانه - صندوق پستی ۱۱۳۶۵/۹۳۴۵ ارسال نمایند.

تاریخ شروع اشتراک...

از شماره...

حق اشتراک:

یک ساله ۶۰۰ ریال
شش ماهه ۳۰۰ ریال

تذکرات:

- ۱- برای تسریع در دریافت «اطلاعات سیاسی - اقتصادی» آدرس دقیق خود را به نشانی محل اشتراک بفرستید.
- ۲- در صورت هرگونه تغییر در نشانی، مسئولین اشتراک را در جریان امر قرار دهید.
- ۳- در صورت عدم دریافت مجله پس از ۱۰ روز از انتشار، مراتب را به مسئولین اشتراک اطلاع دهید.
- ۴- از ارسال هرگونه وجه نقد بابت حق اشتراک خودداری نمایند.

توضیح در مورد نحوه اشتراک

با پوشش از مشترکین محترمی که تا قبل از انتشار این شماره اقدام به پر کردن فرم اشتراک و ارسال آن نکرده اند، از آنان تقاضای می کنیم به ملت اشتراکی که در این شماره صندوق پستی ایشان وجود داشته است، مجدداً قبضات بانکی را به همراه فرم اشتراک بانج شده در همین شماره، به نشانی تهران - ابتدای خیابان خیام - موزه اطلاعات - دبیرخانه - صندوق پستی ۱۱۳۶۵/۹۳۴۵ ارسال نمایند. با پوشش دوباره قبلاً از این همکاری تشکر می کنیم.

اطلاعات سیاسی - اقتصادی

